

‘De tijd is er rijp voor en wij zijn er klaar voor’

Vanaf 1 augustus 2021 moet een bv online kunnen worden opgericht. Dit volgt uit de Europese Richtlijn digitalisering oprichting en inschrijving van kapitaalvennootschappen, gepubliceerd in juli van dit jaar. Wat betekent dat voor notarissen? *Notariaat Magazine* vroeg het Bart Versteeg, bestuurslid van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB).

TEKST Henriette van Wermeskerken | BEELD Shutterstock

Waarom moet je een bv digitaal kunnen oprichten?

‘De Europese Unie (EU) wil grensoverschrijdend ondernemen gemakkelijker maken. Een bv moet overal zo simpel, snel en goedkoop mogelijk kunnen worden opgericht. De mogelijkheid dat digitaal te doen, past in dat streven. In Nederland is het oprichten van een bv al heel gemakkelijk. Als het moet, kan dat binnen een dag. De KNB is voorstander van een volledig digitaal proces, als de notaris maar betrokken blijft. Op grond van allerlei wetgeving, zoals de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, zijn wij als notarissen verplicht onderzoek te doen naar de oprichter van een bv. Wat wil hij met die bv, hoe ziet het ondernemingsplan eruit, kloppen de statuten? De notaris voegt daarmee veel waarde toe.’

Hoe gaat dat er in de praktijk uitzien, zo’n digitale akte?

‘We doen nu al veel digitaal en willen naar een volledig online proces, waarbij ook de oprichtingsakte digitaal wordt. Er is al wel een

digitale infrastructuur, het Platform Elektronische Communicatie (PEC), waar notarissen de akten in beveiligde pdf-vorm opslaan. Maar we willen naar een slimmere vorm, naar bestanden die gegevens bevatten die je veilig kunt delen met de nodige instanties. Ook moet de digitale akte toekomstbestendig zijn. Hoe het er precies uit moet gaan zien, daarover is de KNB in gesprek met de ministeries van Justitie en Veiligheid en van Economische Zaken en met onze ketenpartners. De digitale akte blijft wat ons betreft wel een notariële akte. De notaris is en blijft nodig, onder meer vanwege de poortwachtersfunctie. We hebben een fantastisch werkend systeem, dat zekerheid biedt en waarbij de kans op fraude geminimaliseerd is.’

Hoe zorgt de notaris voor identificatie van de oprichters?

‘Daar zijn we al geruime tijd mee bezig. We hebben NotarisID ontwikkeld, een product dat uitvoerig getest is. Op de ledenraad dit voorjaar hebben we een plan van aanpak voor

NotarisID gepresenteerd, waarop veel input van leden is gekomen. Op de komende ledenraad, 18 september, bespreken we een herziene en verbeterde versie. Als de ledenraad akkoord gaat, is NotarisID in principe klaar voor implementatie. NotarisID voldoet aan de hoogste veiligheidseisen, zoals neergelegd in de eIDAS-verordening, de Europese verordening over elektronische identificatie. Met NotarisID kun je een akte digitaal ondertekenen en de ondertekenaar identificeren. Het is, met afstand durf ik wel te zeggen, de meest veilige variant van digitaal ondertekenen. Veel veiliger dan DigiD, dat aan de laagste eisen uit de eIDAS-verordening voldoet. Dat is wat ons betreft dan ook geen alternatief. Interessant is hoe andere landen dit gaan doen, want Nederlandse notarissen zullen te maken krijgen met mensen die vanuit andere EU-landen hier digitaal een bv willen oprichten. Wat moeten wij in Nederland accepteren als identificatiemiddel en wat niet? Sommige landen hebben al zo’n middel, andere niet. Binnen de CNUE, het Europese samenwer-

‘De digitale akte blijft *wat ons betreft* wel een notariële akte’

kingsverband van Latijnse notariaten, inventariseren we wat er is en kijken we hoe we elkaar kunnen helpen.’

Notarissen zijn geen IT-specialisten, dus hoe moet die mogelijkheid digitaal een bv op te richten in de praktijk vorm krijgen? Hoe zit het met de verantwoordelijkheid van de notaris?

‘We zijn in gesprek met IT-specialisten en met de notariële softwareleveranciers. De notaris kan die digitale bestanden niet zelf maken. Dat doet de software die de notaris bij een leverancier afneemt. De KNB ziet toe op de koppeling van die software aan het PEC. Ook helpt de KNB bij het contact met specialisten en leveranciers. Het is onze taak om de mogelijkheid van het digitaal oprichten van een bv te faciliteren. Dat doen we voor de notarissen én voor de maatschappij. Natuurlijk blijft de notaris verantwoordelijk voor de akten, ook als die digitaal zijn. Voor het uitgeven van NotarisID's wordt op termijn een aparte entiteit opgericht. Want het afgeven van het

certificaat moet aan zoveel eisen voldoen dat notariskantoren dat niet individueel kunnen. Zo staat dat ook in de eIDAS-regelgeving beschreven.’

Hoe veilig is digitale identificatie?

‘NotarisID is de meest veilige variant voor digitale identificatie. Er is maar één systeem dat veiliger is, en dat is als iemand in persoon voor je verschijnt. Contact met de notaris kan via alle moderne media, maar het moet wel veilig. Iedereen kent verhalen over mensen die online contact hebben gehad met iemand die niet bleek te bestaan. We zijn bezig een beveiligd digitaal systeem te ontwikkelen om met de notaris te communiceren.

Zou de overheid besluiten dat tussenkomst van de notaris niet nodig is bij de digitale akte, en dat identificatie via DigiD kan, dan gaan we grote risico's lopen. Je kunt de airbags en de stabiliteitscontrole uit een auto halen. Dan rijdt die auto nog steeds. Maak je de oprichting van een bv mogelijk zonder notaris, dan vind ik dat te vergelijken met het laten rijden van een auto zonder airbags en stabiliteitscontrole.’

Zijn andere Europese landen al bezig de digitale oprichting van de bv mogelijk te maken?

‘Alle EU-landen moeten aan de verordening voldoen en zijn dus aan het bekijken hoe ze de mogelijkheid een bv digitaal op te richten, vorm gaan geven. We werken binnen de CNUe met andere notariële beroepsorganisaties samen. Hoe men ervoor staat, wisselt per land. In Frankrijk bijvoorbeeld bestaat de digitale akte al, maar is er geen digitale identificatie die aan de huidige eisen voldoet. We bekijken hoe we zaken kunnen combineren en harmo-

niseren. De Europese richtlijn is pas twee maanden geleden gepubliceerd en dus nog jong. Gelukkig zijn wij in Nederland al vele jaren bezig met een goede digitale infrastructuur voor het notariaat.’

Wat gaat dat de notaris allemaal kosten?

‘Er zijn gesprekken met IT-specialisten en softwareleveranciers, zoals ik al zei, maar grote uitgaven doen we niet, totdat we instemming van de ledenraad hebben. Om digitaal een bv te kunnen oprichten, kunnen we niet zonder deskundigen van buiten het notariaat.

NotarisID kost de notaris niets, zoals ook in het plan van aanpak is opgenomen. De KNB neemt de aanloopfinanciering op zich. Op de inzagekosten in het Basisregister Personen en Verificatie Informatie Systeem is een opslag gekomen voor de poortwachtersfunctie van de notaris. Die wordt gebruikt voor een centrale structuur met software en scanners, om de notaris te helpen aan de poortwachtersrol te voldoen. Op termijn verwacht ik dat NotarisID een winstgevend product wordt voor het hele notariaat.

De bijdrage die notarissen aan de KNB betalen, is ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Wel is een deel van de bijdrage geoormerkt als ICT-bijdrage. Want die centrale infrastructuur moeten wij als KNB uitbouwen, dat kunnen individuele kantoren niet zelf. De ontwikkeling van de digitale akte gaat miljoenen kosten. Wie moet dat betalen? Daar wordt op dit moment onderzoek naar gedaan. We hebben een uitstekend functionerend notariaat, een van de beste van Europa. Willen wij als notarissen onze spilfunctie in het rechtsverkeer blijven vervullen, dan moeten we investeren in goede digitale akten. Dan houden we het vertrouwen dat we nu hebben. De digitale akte is binnenkort werkelijkheid. De tijd is er rijp voor en wij zijn er klaar voor.’ ■